

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 16.6.-30.6.2015

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

BRANISLAVA KUBAT
FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ

3/7/2015

1.1. Evropsko tržište

- *Grčka nije platila dug od 1.6 milijardi EUR*
- *Najavljen referendum za 5.7. u vezi paketa pomoći*
- *Grčke banke zatvorene 7 dana, uvedena kapitalna kontrola*

Kreditori i Grčka nisu uspjeli da se usaglase oko zahtjeva MMFa, EU i ECBa kojima bi se oslobodio novi paket pomoći ovoj državi i omogućilo plaćanje 1.6 milijardi EUR krajem mjeseca. Grci ne žele da prihvate reforme koje im se nameću i smatraju da bi samo produbile krizu, ali i zahtjevaju restruktuisanje postojećeg duga. MMF je bio istrajan u svojim zahtjevima i nisu prolongirali otplatu gore navedenog duga, dok je ECB odlučila da ne povećava svoj fond likvidnosti za pomoć grčkim bankama. Sve je to za posljedicu imalo da Atina ostane bez novca kojim bi otplatila ratu kredita i bila primorana, u cilju kapitalne kontrole i izbjegavanja kolapsa bankarskog sistema, da zatvori banke na 7 dana i ograniči isplate na bankomatima, što je prouzrokovalo haos kako u samoj zemlji, tako i na finansijskim tržištima. Da situacija bude još uzbudljivija, grčki premijer Alexis Tsipras je zakazao referendum 05.07. na kojem bi trebalo da se narod izjasni o prihvatanju ili odbijanju paketa pomoći. Iako mediji špekulišu da bi izglasavanje odbijanja pomoći bio i kraj Grčke u EU, navedeno ne mora nužno da se desi, pošto čak i grčke vlasti konstantno naglašavaju da ne vide svoju zemlju izvan EU i da će referendum samo da usmjeri tok pregovora sa kreditorima u smislu prihvatanja uslova i reformi koji se traže, što bi značilo i kraj trenutno krize ali i kraj vladajuće partije, ili ako se narod izjasni za opciju "ne" nastavak pregovora u pokušaju nalaženja kompromisa. Izlaskom Grčke iz Unije smatra se da bi sve strane bile na gubitku, prvenstveno sama Grčka, ali i EU, na čelu sa Njemačkom, čiji bi temelji bili ozbiljno uzdrmani. Povjerenje investitora bi se drastično promjenilo, jer do sada se nikad nije pominjao izlazak neke od članica, koji bi mogao da pokrene i lavinu eventualno dovede do situacije kraha evra i Evrozone kakvu danas poznajemo. Postoji vjerovatnoća da će se desiti, a li će se sigurno preduzeti nadljudski naponi kako bi se izbjegla ova situacija i našao kompromis.

Evro jeste bio pod pritiskom ali je uspio da ostane relativno stabilan tokom većeg dijela sedmice, dok su akcije na berzama pretrpjele najveće gubitke u posljednje dvije godine. Najtraženije valute su bile japanski jen i američki dolar, koje su poznate kao safe haven valute za kojima tražnje raste u situacijama globalne neizvjesnosti. Početak sledeće sedmice i otvaranje azijskog tržišta očekuje burno i volatilno trgovanje.

1.2 Američko tržište

- *Oporavak američke privrede*
- *Neizvjesno podizanje kamatnih stopa*
- *Implikacije grčke krize na FED*

Sastanak Federalnih Rezervi u junu mjesecu bio je više pesimističan nego što se očekivalo. Sve manje čelnika FOMC-a vjeruje u povećanje kamatnih stopa u 2015.godine. Naime, ukoliko bi se trend pozitivnih ekonomskih pokazatelja nastavio u narednim mjesecima, FED bi vjerovatno povećao kamatnu stopu, prvi put u posljednjih sedam godina. Federalne rezerve su takođe smanjile prognoze za rast društvenog bruto proizvoda u posljednjem kvartalu na 1,9% kao i stopu nezaposlenosti na 5,2%-5,3%. Tržište je očekivalo mnogo agresivniji stav predstavnika FED-a kako bi se pripremilo na povećanje kamatne stope, ali se to nije desilo.

Trend pozitivnih dešavanja u Americi se nastavlja. Bez obzira na dešavanja koja su Evropu stavila u fokus dešavanja, usljed mogućeg izlaska Grčke iz Evro zone, američka privreda bilježi značajne pozitivne promjene. Potrošnja se u odnosu na prvi kvartal značajno oporavila, koja je bila usporena zbog hladnog vremena. Podaci sa tržišta nekretnina su vrlo ohrabrujući, uključujući cijene nekretnina, dok se građevinska aktivnost takođe ubrzava. Kapitalna ulaganja su bila slaba tačka u posljednjih nekoliko kvartala, usljed jakog pada cijene nafte i investicijama povezanih sa ovim energetske dobrom. Uprkos tome, posljednje isporuke kapitalnih dobara mogle bi da ukažu na novi talas pozitivnih promjena. Izvoz je u prvom kvartalu, zbog štrajka lučkih radnika oslabio, dok su se podaci za drugi kvartal značajno poboljšali.

Tokom pisanja ovog izvještaja traje igra nerava između Grčke i njenih evropskih kreditora, iščekujući rezultate referenduma na kojem će se grčki narod izjasniti o postojećim mjerama štednje ili ne, pitanje je kako će Fed reagovati na grčko pitanje. Naime iako je u fokusu FED-a povećanje kamatne stope u septembru, vrlo vjerovatno je da će se vrlo pažljivo pratiti situacija iz Evrope, pri čemu FED krizu Grčke vidi u mnogo širim okvirima nego evropski predstavnici, smatra se ipak da FED neće podići kamatne stope i time dodavati ulje na vatru. U ovoj situaciji moguće je da se povećanje kamatne stope pomjeri za januar sljedeće godine i to za punih 20 baznih poena. Spred na američke državne obveznice smanjio se za 7-13 baznih poena. Sve dok se ne nađe rješenje za Grčku, US obveznice će dominirati.

1.3. Azijsko tržište

- *Lagani oporavak kineske privrede*
- *Boj zadržala labavu monetarnu politiku*
- *Koeferencija Centralne Banke Australije*

Nakon umjerenog privrednog rasta koji je kineska privreda zabilježila prethodni kvartal, podaci u posljednja dva mjeseca pokazuju određeni napredak. Rast je zabiljažen u industrijskoj proizvodnji i maloprodaji. Proizvodni indeks prošlog mjeseca je iznosio 49,6 što je za 0,2 poena bolje od očekivanja. Tržište nekretnina se takođe polako oporavlja, poseban napredak je vidljiv u velikim gradovima. Poboljšanje na tržištu nekretnina posljedica je i uvođenje određenih olakšica na investicije. Podaci o trgovniskom bilansu pokazuju i dalje slabosti i izvoza i uvoza. Kineski ekonomisti naglašavaju da je kineskoj privredi potrebno

više dodatnih aktivnosti izvan njenih granica te se očekuje povećanje investicija u inostrane poslove. Kineska vlada olakšicama u investicijama želi da postakne domaće kompanije da postanu konkurentnije na stranim tržištima.

Centralna Banka Japana (BoJ) zadržala je svoju monternu politiku i dalje uz uvjerenje da će se time ubrzati rast inflacije do ciljanih 2% i bez dodatog labavljenja trenutne monetarne politike. Guverner BoJ, Kuroda, izjavio je da je cilj njihove monetarne politike da se postigne stabilan nivo cijena a ne kontrolisanje kursa kretanja jena. Na kretanje kursa utiču i mnogi drugi faktori a ne samo aktivnosti monetrane politike, izjavio je Kuroda. Prema BoJ, slab jen trenutno nema nikakvog posebnog uticaja na privredni rast.

Australjski guverner Glenn Stevens izrazio je svoju zabrinutost za kinesku privredu nakon što je su akcije kineskih kompanije pale za više od 20% u posljednje dvije sedmice. Stevens je naglasio da je RBA poduprla tražnju sa smanjenjem kamtnih stopa i to čak dva puta od početaka ove godine te u skladu sa koracima koje preuzima RBA očekuje se da će slabiji australijski dolar pomoći oporavak australijske privrede. Prema RBA, australijski izvoz će i dalje ostvarivati rast niži od trenda iz prethodnih godina. Odbor guvernera složio se da će monetrana politika i dalje ostati prilagodljiva. Kamatna stopa je ostala nepromjenjena, 2%.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 02.06.-02.07.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Vrijednost zlata se prvi put u mjesecu jun popela iznad 1.200 USD za uncu, kao posljedica neuspješnih pregovora između Grčke i kreditora i sve lošijih podataka koji stižu iz američke ekonomije. Ipak se cijena nije uspjela održati iznad postojećeg nivoa već je pala na najniži nivo u posljednja dva mjeseca, pošto su sve češće špekulacije da bi Grčka mogla da počne prodavati zlatne rezerve kako bi održala svoju likvidnost, čime bi se povećala ponuda ovog plemenitog metala na tržištu i oborila cijena. Takođe, tokovi novca su bili usmjereni u drugu, prinostniju aktivnu, kao što su obveznice, zbog rasta prinosa i akcije koje su pretrpjele velike gubitke, ali koje mnogi vide kao idealnu šansu za kupovinu po nižoj cijeni. Trgovci zlatom će svakako pomno pratiti grčki referendum i reakciju tržišta po otvaranju, koja bi mogla da se okrene u korist zlata ako se izglasa odbijanje paketa pomoći.

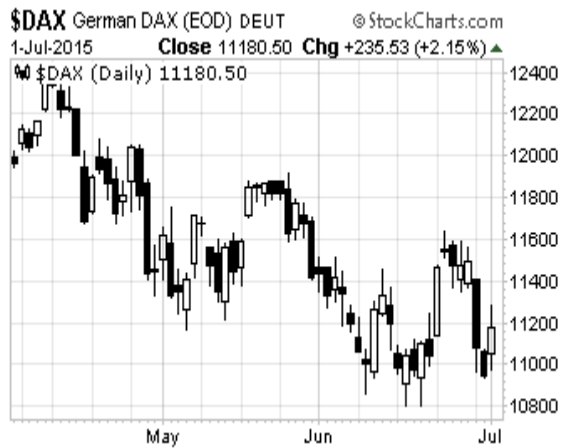
2.1. Kretanje cijene nafte

Kretanja cijena nafte u junu nije bilo pretjerano volatilno, ali je vrijednost ovog energenta ipak bila pod pritiskom grčke krize, povećanja proizvodnje OPEC grupe i nagomilanih zaliha nafte u SAD na najviši nivo u devet mjeseci. Dodatni pad cijena moglo bi da prouzrokuje eventualno ukidanje sankcija Iranu, koji ima četvrtu po veličini rezerve nafte, što bi povećalo ponudu na tržištu, koja je i postojećim uslovima prevelika za tražnju.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

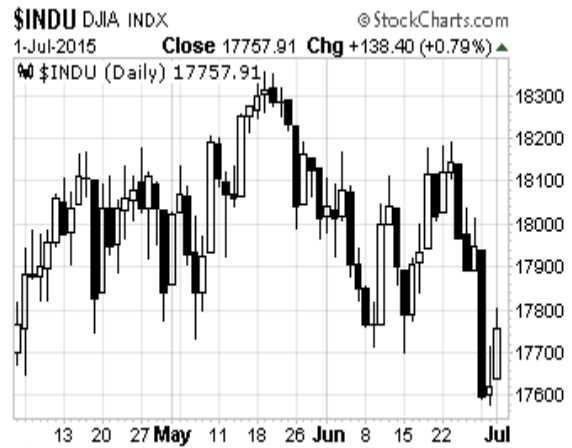
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.07. do 15.07.2015	Očekivanja	Prethodno
01.07.2015	03:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Jun)	50.3	50.2
	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Jun)	52.5	52.2
	10:30	GBP	Markit Manufacturing PMI (Jun)	52.5	51.9
	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Jun)	53.1	52.8
02.07.2015	14:30	USD	Unemployment Rate (Jun)	5.4%	5.5%
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Jun)	230K	280K
03.07.2015	10:00	EUR	Markit Services PMI (Jun)	54.4	53.3
	10:30	GBP	Markit Services PMI (Jun)	57.3	56.5
05.07.2015		EUR	Greek referendum		
	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Jun)		55.7
07.07.2015	06:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement		2%
	11:00	GBP	Inflation Report Hearings		
08.07.2015	14:30	GBP	Budget Report		
	20:00	USD	FOMC Minutes		
09.07.2015	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		1.2%
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision		0.5%
	14:30	CAD	Unemployment Rate (Jun)		6.8%
	20:00	USD	Monthly Budget Statement (Jun)		
14.07.2015	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (MoM) (Jun)		0.1%
	10:30	GBP	Consumer Price Index (YoY) (Jun)		0.1%
	14:30	USD	Retail Sales ex Autos (MoM) (Jun)		1%
15.07.2015	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (May)		5.5%
	16:00	CAD	BoC Interest Rate Decision and Statement		0.75%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	16.07.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	29.07.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	09.07.2015
Banka Kanade	0,75%	0,25%	21.01.2015	15.07.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	17.09.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	15.07.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,25%	-0,25%	03.02.2015	07.07.2015